

**Kako podpreti izvajanje ukrepov za
blaženje podnebnih sprememb**

KMETIJSTVO

Jože VERBIČ

Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana

9. 6. 2026

**BLAŽENJE PODNEBNIH
SPREMEMB**

Izpusti toplogrednih plinov v kmetijstvu – poročevalski format za poročanje UNFCCC

Sektor	Plin	Opomba:
CRF 1 – Energija (Energy)		
1. A. 4. c. kmetijsvo/gozdarstvo/ribištvo	CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O	Raba fosilnih goriv v kmetijstvu
CRF 3 - Kmetijstvo (Agriculture)		
3. A. Prebavila rejnih živali	CH ₄	
3. B. Gnojišča	CH ₄ , N ₂ O	
3. D. Kmetijska tla	N ₂ O, CO ₂	Le CO ₂ , ki se sprosti zaradi apnenja tal in rabe sečnine
CRF 4 Raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo (LULUCF – Land Use, Land Use Change and Forestry)		
4.B. Njive in trajni nasadi	CO ₂ , N ₂ O	Izpusti in odvzemi
4.C. Travinje	CO ₂ , N ₂ O	Izpusti in odvzemi

Prispevek kmetijstva k skupnim izpustom toplogrednih plinov v Sloveniji (metoda GWP_{100})

Povprečje 2020-2024 (GWP_{100}):

Kmetijstvo skupaj: 10,78 %

Živinoreja: 8,06 %

Rastlinska pridelava: 2,71 %

Prispevek kmetijstva k skupnim izpustom toplogrednih plinov v Sloveniji (metoda GWP*)

Povprečje 2020-2024 (GWP*):

Kmetijstvo skupaj: 3,60 %

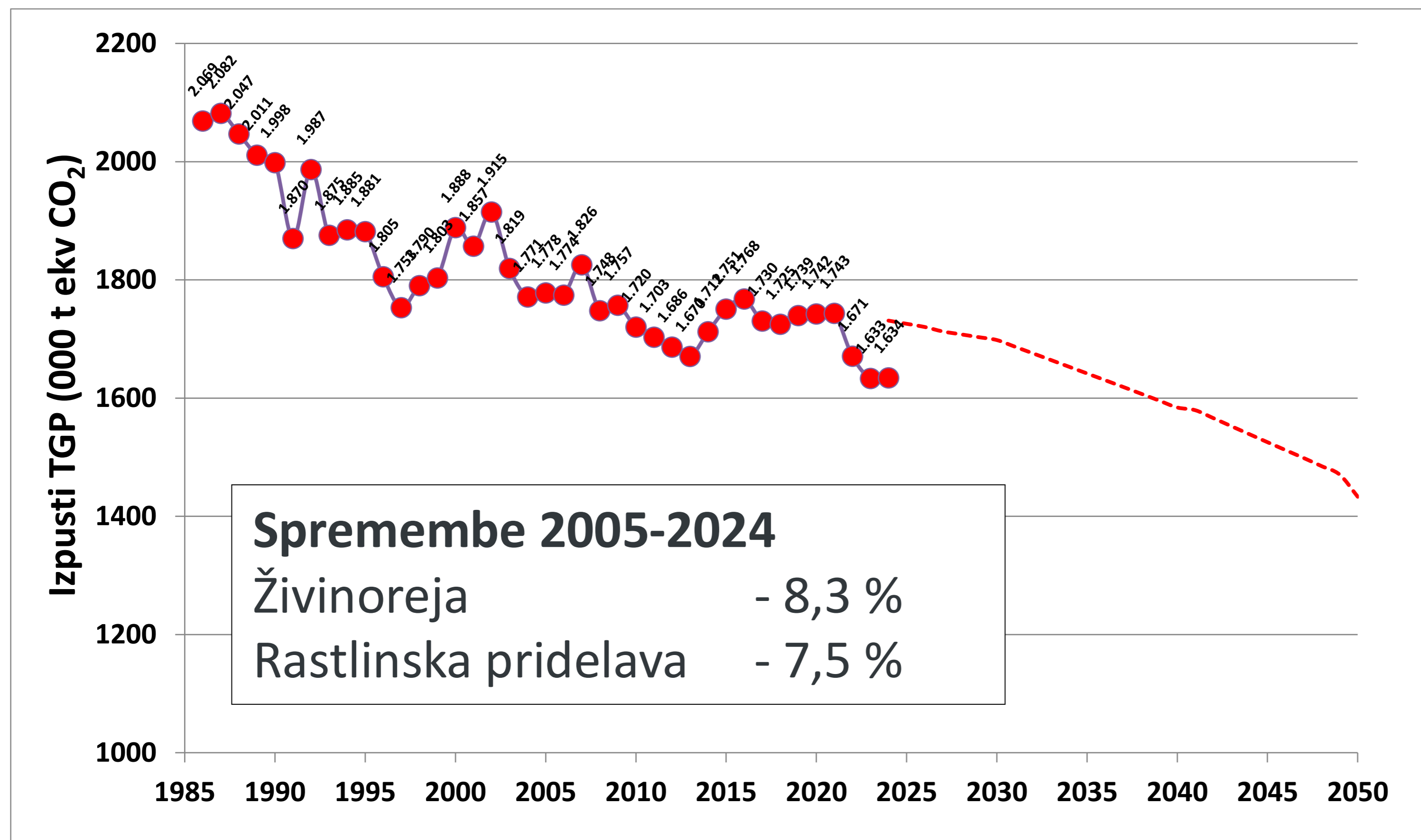
Živinoreja: negativne emisije

Rastlinska pridelava: 3,88 %

ZAKAJ GWP*?

- Metoda GWP_{100} , ki jo uporabljamo za poročanje Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), ni najbolj primerna za oceno kumulativnega učinka trajnih izpustov kratko obstojnih plinov na podnebje (Medvladni odbor za podnebne spremembe (IPCC, Šesto ocenjevalno poročilo, 2022)
- Države lahko ob GWP_{100} dodatno poročajo tudi na podlagi alternativnih metod (UNFCCC, Sharm El-Sheikh, 2023; FCCC/CP/2022/10/Add.1, Decision 6/CP.27)

Trendi izpustov TGP v kmetijstvu (CRF 3) v primerjavi z indikativnimi cilji NEPN 2024 (metoda GWP₁₀₀)

Spremembe

1986-2024

Skupaj -21,0 %

CH₄ - 21,4 %

N₂O - 16,9 %

CO₂ - 48,4 %

Spremembe 2005-2024

Živinoreja - 8,3 %

Rastlinska pridelava - 7,5 %

Spremembe

2005-2024

Skupaj - 8,1 %

CH₄ - 8,1 %

N₂O - 8,5 %

CO₂ + 0,6 %

Cilj NEPN - zmanjšanje za 2,8 % do 2030 glede na leto 2005

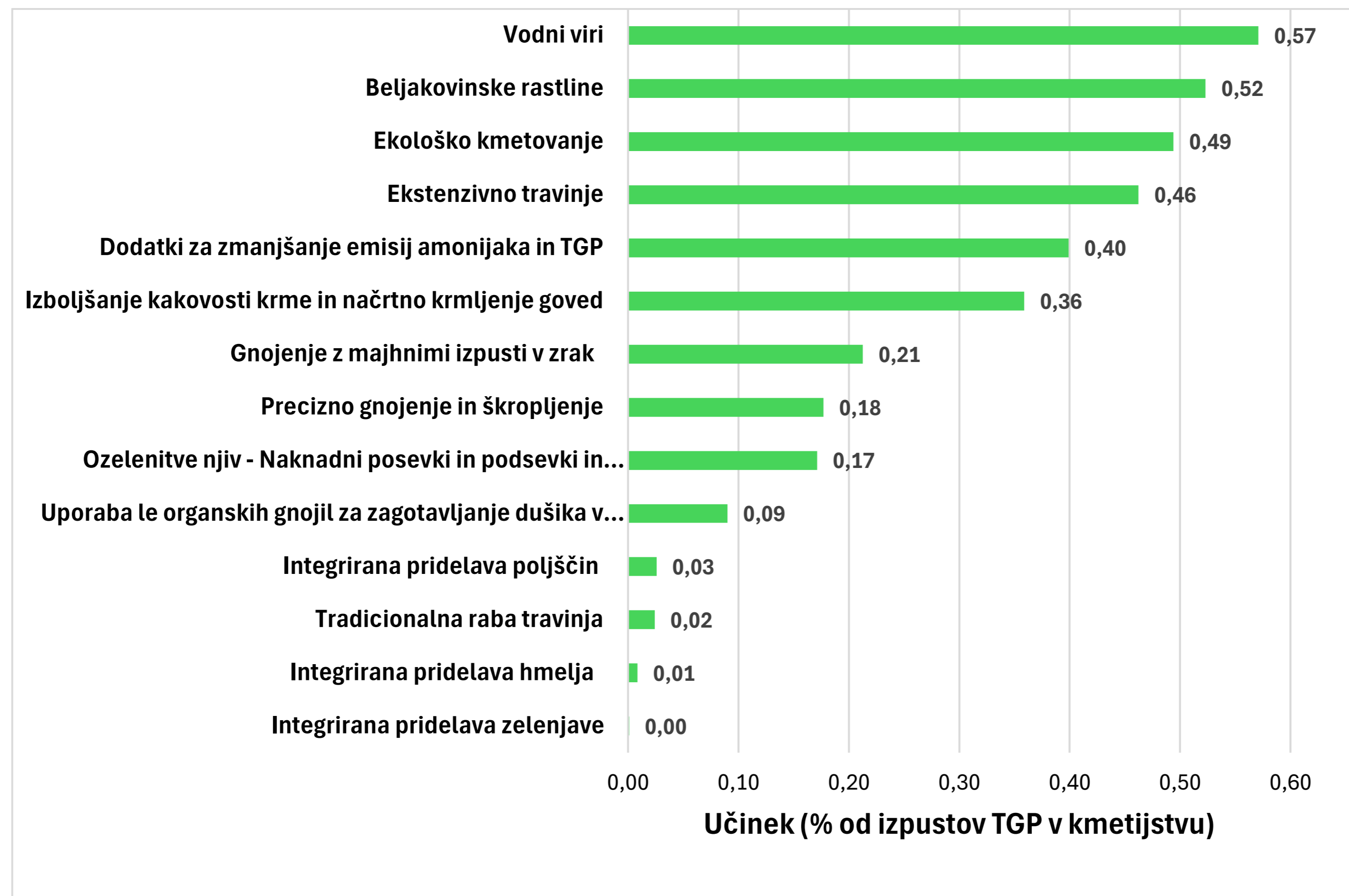

Kazalci za spremljanje napredka

(Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji 2021)

Kazalec	Doseganje cilja
Skupne emisije TGP v kmetijstvu, skupaj in ločeno za živinorejo in rastlinsko pridelavo	
Intenzivnost emisij TGP pri prireji kravjega mleka (emisije na enoto prirejenega mleka)	
Intenzivnost emisij TGP pri prireji govejega mesa (emisije na enoto prirejenega mesa govejih pitancev)	
Bruto bilančni presežek N v kmetijstvu	
Površina kmetijskih zemljišč v ekološkem kmetovanju, skupaj in za njive posebej	
Površina kmetijskih zemljišč v ukrepih Strateškega načrta SKP 2023–2027, ki prispevajo k učinkovitejšemu kroženju dušika	
Število rejnih živali v ukrepih Strateškega načrta SKP 2023–2027, ki prispevajo k zmanjšanju emisij metana	

Učinki ukrepov Strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023 -2027 na zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov v 2024

Učinki nekaterih ukrepov niso ovrednoteni (kmetijski sistem znanja in inovacij, izvajanje rejskih programov, ...)

Skupen učinek ovrednotenih ukrepov: 3,52 % od izpustov v kmetijstvu

Priporočila

Strateški načrt je na področju blaženja podnebnih sprememb precej ambiciozen. Za doseganje podnebnih ciljev bo v naslednjih letih **ključna kakovostna izvedba teh ukrepov v predvidenem obsegu.**

Še posebej je pomembno:

- nadaljnje izboljšanje izkoristka dušikovih gnojil (organskih in mineralnih),
- nadaljnje zmanjševanje intenzivnosti izpustov metana.

Za doseganje ciljev je pomembno tudi **nadaljnje izvajanje rejskih programov in krepitev sistema znanja in inovacij v kmetijstvu (AKIS)**, vključno z vzdrževanjem podatkovnih zbirk in razvojem indikatorjev za sledenje napredku na tem področju.

Za zastavljenimi cilji zaostajajo:

- izvajanje operacij, ki so namenjene bolj načrtnemu krmljenju govedi, prašičev in drobnice,
- uporaba krmnih dodatkov za zmanjšanje izpustov metana iz prebavil molznic.

Podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu

Status poročila: Poročilo sprejema vlada, z njim se seznanil državni zbor (ZKme-2, UL RS, 100/25)

Poročilo za 2023 (prvo poročilo, objavljeno v 2024)

https://www.kis.si/wp-content/uploads/2025/07/Podnebno_porocilo_2023_koncna_objava.pdf

Poročilo za 2024 (drugo poročilo, objavljeno v 2025)

<https://www.kis.si/wp-content/uploads/2025/12/Podnebno-porocilo-o-stanju-v-kmetijstvu-za-leto-2024.pdf>

Poročilo za 2025 - osnutek (198 s.):

- v postopku usklajevanja na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Izpostavljene vsebine:

- Pregled politik in obveznosti za kmetijstvo
- Blaženje podnebnih sprememb
- Prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam
- Onesnaževala zraka

Hvala za pozornost!

